

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:
на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
за місяць . . . 170 кор.

За границю:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Подвоєне число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вареш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дамбровского (Хорунщина). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вількі від порта. — Оголошенє звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а «Надселяні» 40 с. від стрічки. Подати і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Новий розклад видатків на спільні потреби монархії.

(X) В розправах делегації над військовим бюджетом снує ся як червона нитка питанє про квоту на покритє спільних видатків монархії і питанє про економічну спільність з Угорщиною, що тісно вяжуть ся з питанєм про покритє видатків на військо. Мало що не всі бесідники висловлювали ся з великою зневірою про можливість дальшої спільности і висновували з того послідовности що до можливости удержаня спільности війська. Консервативний австрійський делегат бар. Ернфельс промовляв рішучо за утворенєм окремої цісарської армії австрійської, яку Австрія могла би сама удержати без збільшеня видатків.

Супроти всего того набирає незвичайної ваги справа квоти на спільні видатки. Як ми недавно звіщали, ухвалила австрійська квотова депутація замість дотеперішньої квоти 65.5%:34.4% на основі відносин числа населеня Австрії і Угорщини 57.6% і 42.4%. Ся зміна має бути правосильною на час від 1. липця 1906 до 30. червця 1907. р. Квотова депутація однак не предкладає зміни що до обчислюваня цлових приходів, позаяк дотеперішне обчислюванє цлових приходів, котрі наперед відтягнуто від спільних видатків.

Мимо того однак на основі ухвали австрійської квотової депутації послідувала би значна зміна що до достарчуваня засобів на спільні потреби.

Дотепер австрійська квота вносила 65.6% в будучині мала би вносити 57.6% отже мала би зменшити ся о 8% Угорська квота вносила доси 34.4% в будучині мала би вносити 42.4% отже мала би збільшити ся о + 8%.

Сі числа відповідають числу населеня і контингенту рекрутів обидвох держав монархії.

На основі переписи з 1900 р. вносило населенє Австрії 25,921,671 населенє Угорщини 19,254,559 разом отже населенє монархії 45,175,230

З загального числа населеня припадає на Австрію 57.5% на Угорщину 42.4%

Контингент рекрутів в монархії вносить з того припадає на Австрію 59,024 або 57.3% а на Угорщину 44,076 або 42.7%.

Зменшенє, зглядно збільшенє видатків, яке впливає з ухвали австрійської квотової депутації для обидвох держав монархії, дасть ся обчислити на о-

снові предложеного тепер делегаціям спільного бюджету:

	мл. корон
Потреби brutto вносять по трученю спільних приходів	346.72
потрунувши з того преліміновані надвишки з ця	116.44
остає до квотоного покритя за-потребованє	230.27
Участь Австрії після теперішньої квоти вносить	150.85
після нової квоти вносила би	132.43
отже Австрія мала би пільгу о	18.42
Участь Угорщини після теперішньої квоти вносить	79.21
після нової квоти вносила би	97.63
отже Угорщина платила би більше о	18.42
Се є звичайне запотребованє, до котрого треба ще дочислити надзвичайні кредити на уоруженє, котрі мають бути також розділені відповідно до квоти. Окрім того треба ще додати надзвичайні військові окупаційні потреби 7.58 мл. кор. Вислід нового розкладу квоти представляє ся отже в надзвичайних видатках ось як:	
	мл. кор.
Надзвичайний кредит на уоруженє	75.03
Надзвичайний окупаційний кредит	7.06
разом	82.09

Бред Гарт.

Скарб в лісі.

перевів М. Боднар.

(Дальше).

Ще не уйшов далеко, коли його прикликала назад Тінка. Вона стояла на тім самім місци мов прикована, взявши руки під боки дивилась на него. Нараз побігла за ним і задержала его за полу обома руками.

«Ні, ні, Ви не підете» закричала мов без памяти — «Я щось Вам скажу. Слухайте, пане Флемінг: я огидниця — ошукала батька, — Маммі — і Вас —; сказала ложне свідощтво і поповнила ошукі. По нічо і ще раз по нічо я Вас прикликала. Се неправда, що Ви знайшли недавно золото — бо цілком його не було. Я — я одна винна — бо я «насолила коритце».

«Неможливо», закликав Флемінг в безмірнім здивованю.

«А однак я се зробила», пробувонила вона. «Батько називає се «солити» —

що роблять лихі брати мамони, як хочуть продати свої парцелі. Я сама положила золото в коритце, перед тим там не було.

«Але на що?»

Она мовчала; потім полились струями слези з голубих очий, плачучи скрила в руки своє лице, а голову сперла на його рамя. «Бо — бо я хотіла, щоб Ви повернули».

Флемінг обняв єї й цілував з любовю. Він цілував прощаючи, цілував дякуючи, зворушений, щасливий — потім перестав і місто всіх слів поцілував єї ще раз — з повним чувством любови замість всякого обясненя та оправданя. Коли відзискав мову, спитав:

«Але звідки ти взяла золота?»

«Ох! сказала з ревним плачем, «я знайшла — вже дуже давно в старім руслі ріки — будучи ще малою. Я не відважилась сказати се батькови — колиб він знав, що його власна донька копає за золотом, він з гніву не памятав би себе. І про се я навіть більше не думала, та не журилась, доки Вас не побачила».

«І від того часу Ти не була там?»

«Ні».

«І також ніхто?»

«Ні» закликала і зірвалась нагло з місця, що аж капелюх злетів їй на плечі; єї лице сияло зі зворушеня. «Ох, скажіть же — уважаєте се можливим — що по таким довгим часі» — вона не скінчила реченя, а схватила його руку. «Ходіть» сказала з одушевленєм.

З коритцем, з лопатою і джаганом побігли з гори як двоє дітей. «Не бійте ся, батька нема», шептала Тінка, коли звернули на полянку недалеко дому. Рука об руку бігли дальше малою долиною, що на єї кінци лежало на пів висохла русло ріки. Його скалисті береги були вимиті спадом гірських потоків; воно лежало так само самітне і відокремлене в дикім місци, як лісне жерело. «Від сего часу, коли батько викопав студню при домі, не була ту людська нога», сказала скоро Тінка. «Отже до роботи!»

(Конець буде).

Участь Австрії після теперішньої квоти	54-38
Участь Австрії після нової квоти	47-75
пільга для Австрії виносила би	6-63
Участь Угорщини після теперішньої квоти	28-51
Участь Угорщини після нової квоти	35-14
Угорщина платила би отже більше о	6-63
Загальна пільга для Австрії виносила би	25-05
Загальне обтяжене Угорщини зросло би о	25-05

Як ми вже звіщали, вислала австрійська квотова депутация свою ухвалу угорській депутатії, а щоби ся ухвала могла вийти в жите, повинна бути ціла справа полагоджена до кінця червня. Тимчасом Мадяри не кваплять ся з відповідію, а угорська квотова депутация відбула доперва сего понеділка нараду над відповідію, яку має дати австрійській депутатії. Відтак наміряє угорська депутация розпочати устні переговори з австрійською депутациєю, котрі очевидно не доведуть так скоро до полагоди сеї справи.

Угорщина зискає отже на часі, а теперішня квота буде тимчасом продовжена знов не оден рік.

Козацка справа.

(Промова думского посла Араканцева).

Не без замішання виходжу я на сю катедру, щоб сказати кілька слів про тих, хто чув тільки проклятя, хто викликав у людей тільки сльози та лайку. Я кажу про козаків, яких знає тепер Росія з края в край... Так, ніби справжнє бойовище було з ворогом, ніби татари пройшли, вивистуючи нагайками, а вслід їм сльози, сльози й сльози... Я в замішаню не через те, що козаки вчинили щось ганебне. Я в замішаню від того, що доведе ся говорити про ті напастованя на козачому житю, про ту сваволю, що там істнує, про ті беззаконства, що заставляють козаків йти проти Русі та що зробили їх ненависними всьому російському людови.

Вільною людиною у вільній громаді був колись козак, козак був оборонцем всякої волі, він боров ся за красше житя кожної людини. Козача громада була місцем, до якого прибували усі ті люди, що шукали волі, незалежности, — люди, що мали міцну душу, які могли мирити ся з неволею, що панувала у московському царстві..

Тепер ми бачимо, що з сих вільнолюбних оборонців волі поробили ся гнобителі. Була у нас вільна громада, але з нею мекковське царство не могло мирити ся: йому потрібно було рознести її, скасувати, і от розпочали потрохи розносити, аж поки цілком не скасували. Спочатку скасували виборну управу війскову, яка пильнувала наші інтереси. Далі скасували наше право мати атаманів з своїх козаків: почали назначати до нас отаманів з інших місцевостей. Потім заборонили козаки збирати ся на свої сходи, що були заведені у нас з давних-давен;

на ті сходи збирала ся вся громада, обговорювала свої нужди, рішала свої діла. Замість сего завели десятидворних козаків, бо з ними було лекше правительству справлятися. Вільну громаду було замінено десятидворними і таким чином розірвапо звязок між окремими членами членами громад та представниками цілого донського козацтва. Замість виборного військового уряду настановили місцевий уряд, від якого віє чиновницьким духом. Почала ся потіха: усе вільнолюбне, усе, що не могло погодити ся на ті кайдани, що заведено для козаків, та що рвало ся з воєнц ни — гнітило ся суворими мірами. У нас не було ні законів, ні права, ні волі. У нас була тільки сваволя, суцільне беззаконство.

Власть мала на оці одно: забити все, що рвало ся з кайданів неволі, власть навч ла козаків знати тільки начальство і думати так, як думає начальство, а свого царя в голові щоб ніхто не мав. От як поівечили вільну людину. Святиполк-Мирский, якого ми всі дуже добре памятаємо, позакривав усі гімназії, а замість їх позаводив війскові ремісничі школи, де виробляли сідла, стремена та удила. І коли в козакони повбивали усе, тоді спустили єго... На когоч спустили? На дорогу для козаків, на нашу спільну вітчину! Козаки дістали одні тільки проклятя за свою службу, за службу не державі, не вітчизні. І зробили се ті, котрі мали в руках силу; се вони так покалічили козаче житє.

Ми бороти ся хочемо проти сего. Козаки прокинулись, вони почали тепер думати, вони розуміють тепер, що опріч начальницької голови, у них є ще й власні голови. Ми прокинулись, ми довідались, що на Русі десьто є право. На Русі загомоніли люди і козаки прислухають ся до того гомону і також хочуть достукати ся волі і ми достукаємось її нарівні з Росією, від якої нас відокремлюють. Адже козак ніколи не скаже, що він руский; коли говорять руский, то він розуміє у сїм слові великороса або «кацапа» та Українця „хохла“. На сі назвища нас навчали дивити ся з призирством, а робило ся се для того, щоб ми вважали себе за людей цілком окремих, не за таких як усі. Робило ся се навмисне, щоб козацтво було покірне, коли єго захочуть куди післати...

Тепер ми бачимо, що козаків повернуто на поліцейских чиновників. Ми не хочемо сего! Ми протестуємо проти сего!... Ми завсігди стояли під боевим прапором, ми завсігди йшли у передніх лавах, коли били ся за вітчину, але ніколи не були поліцейскими чиновниками, ніколи поліцейська палиця не заносила ся над нашими головами, ми не хочемо, щоб і тепер вона заносила ся над нами... Не для того ми призначені, не для того ми служимо: ми хочемо вернути ся під наші бойові прапори, щоб завсігди бути готовими на службу своїй вітчизні, для її потреб, а не для примхи поміщиків, заводчиків та фабрикантів, до яких нас посилають, як поліцейских, щоб оберігати їхні власні інтереси. Адже нас женуть до них не для того, щоб щось ратувати, не через те,

що счинило ся нещастє. Погрома нема, а нас посилають туди, щоб упередити єго, посилають для того, що колись то щось то може стати ся. Се заперечує тим правилам, на підставі яких можна викликати військо... Тепер з наказу Дурново перебуває у нашого генерала Мартинова, який без ніякого діла живе у Петербурзі та відбирає за віщось гроші, до 200 козаків. Козаки наші не знають волі, їх морять голодом, їх позбавляють людского житя, у козакові забули людину. Зубожілий тепер, відірваний від спільної вітчизни, замкнений у клітку військового уряду, пригнічений безправем — козак став як звичайний знаряд в руках власти... З відважного колись борця за волю, з безстрашного оборонця вітчизни — козака повернуто у погромника, як його часто звивають на Русі. Не по полю битви носить ся він тепер на коні, а по грудях своєї неньки-вітчизни; не на ворожих головах він щербить свого меча, а на головах своїх братів. Сі люди такі саме жертви правительства, якими були салдати під орудою Сиверсів, Мінів та Соллогубів. (Співчулі вигуки на лівих лавах). Треба сполучити сили, щоб наші брати, діти, батьки покинули таке ганебне ремесло, як от убивати братів. Будемо ж разом бороти ся й не кидати мемо грязюкою у козаків: вони так само нещасні, як і їх народ. Єднаймо ся вкупі проти нашого спільного ворога... (Оплески).

„Гр. Думка.“

Вісти з Росії.

Російська дума працює дальше пильно та поки що без більших успіхів. Властиво до тепер не поладнала єще жадної справи як слід, може тому, що є їх так багато, що не знати, від якої зачинати. Бо і справді Росія потребує радикальної реорганізації у всіх членах, а тут ані дума не може мати довіря до існуючої бюрократії, ані в самій думі нема повної єдности і ясного пляну сеї реорганізації. Найсильніше сторонництво «кадетів» числить всего 140 членів, а через компроміси не дасть ся утворити більшість, бо занадто великі ріжницї в єуспільних і правнодержавних поглядах існують межі поодинокими партиями. Від скрайних комуно-соціалістів до царславних монархістів є надто велика ріжниця, а партия центра числить заледви кілька десятков послів. Тепер заходить ся пос. Гайден коло утвореня сильнішої партії центра, яка відкинула би проєкт удержавленя землі, а признала би потребу вивлащеня в доконечних услівях. Ся партия мала би перетягнути якусь скількість послів зі скрайної лівині до центра та на перших зборах явило ся всего коло 50 послів, переважно селян.

На посліднім засіданю дума радила над проєктом закона про збори, а відтак над інтерпеляцією в справі самовільної заміни варшавским надпрокуратором примусових робіт на кару смерти, а ухвалюючи сю інтерпеляцію, установила, що над всіма інтерпеляціями буде рада тільки раз на тиждень. — Еміграційна комісія заявила ся за тим, щоби еміграція була законно призволенна.

Поголоски про зміну міністерського кабінету на парламентарний не справджують ся, та все таки не устають. Певним вже стало, що президент палати Муромцев не одержить місії утворення кабінету, але не є виключеним, що він увійде в його склад. Іменно «Бер. Ведомості» подають, що прийнятий в Петергофі реферат кн. Львова пропонує віддати міністерияльні теки Муромцевови і Милуковови. Виринула кандидатура пос. Стаховича на президента міністрів, однак він сам заперечує поголосці, немов би був покликаний до Петергофу, а навіть висказував ся, що він сам не увійде в склад кабінету, хотів буде утворений з членів кадетів, центра і бюрократії.

Погроми Жидів не втихають, хотів так дума як і опінія всіх інтелігентних кругів осудила їх як найострійше. Немає дня, щоби котрийсь з послів не одержав і не відчитав телеграми, надіслані з того або иншого города, що там підготовляється погром. Від сензаційного відкриття кн. Уржовом, б. помічником міністра, цілої техніки устроювання погромів, не улягає сумнівowi, що львину часть вини поносять не тільки нижші адміністраційні органи, але і центральне правительтво по части своєю поблажливостию супротив винуватців, а по части таки нагороджуванем і захвалюванем таких вчинків. Очевидно що при якій взаємній недовірчivosti і непевности життя та майна в краю, упадає не тільки заграничний кредит, але і місцевий промисл та торговля. Чимраз більша нужда загощує у багату колись країну, а сегорічний неврожай грозить до решти руйною.

Правительтво вже обчислило на 10 мільонів рублів потребу поратунку для zagrożеного голодом населення, однак дума, як з одної сторони сю суму вважає за зовсім недостаточну, так з другої не призволить ані сотика для правительтва, до якого не має довіря навіть під зглядом касовим. Члени думи твердили у своїх промовах, що половина признаних грошей погубила би ся по кишнях чиновників, почавши від міністра аж до пристава та що тому треба невідмінно утворити комісію з лона думи і єї повірити розділене запомог в поодиноких губерніях zagrożених голодом.

Та найнебезпечнішою може проявою для державного порядку в Росії є військові бунти, які тепер стали проявляти ся, так сказатиб, масово. Від Владивостока по Петербург нігде, здає ся, немає вже гарнізону, на який правительтво могло би числити зі спокоєм. Уживане військ в поліційних цілях против власних братів та батьків, які борються за волю наділо військови і оно відказує послуху, збирає ся та відбуває наради; прилучає ся до свободолюбного руху населення. Богато з тих постулятів, які ухвалює військо, не годить ся з військовою карністю, як цілковитої независимости поза службовим часом, свобідного виходу з кошар і т. п. Найбільше вражінє викликало подібне виступленє першого гвардійського полка піхоти, який вважав ся найвірнійшим царским полком. Єго інтерновано в карній стації Медвідь.

Також з инших міст доносять про випадки громадної несурординації, або і отвертого бунту, який прибрал найнебезпечніший настрій в Севастополі і Владивостоці. Тому не звучить зовсім неправдоподобно кольпортована поголоска, немов то на німецькій і австрійській границі мають бути сильно збільшені залоги, яко перший підготовляючий крок до евентуальної інтервенції тих держав в користь царського правительтва. «Новое Время» відмовляє сим поголоскам всякої підстави а розсївають їх польські часописи, які вже і призначили в разі окупації балтійське Поморє для Німеччини, а Конгресівку для Австрії.

Просимо відновити передплату.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В неділю: руско-кат. Леонтія; римо-кат. Теобальда. — В понеділок: руско-кат. Юди апост.; римо-кат. Посіщ. Пр. Д. М. — Вівторник: руско-кат. Методія; рим.-кат. Геліодора.

— **Заг. збори головного тов-а „Просьвіти“** покінчили ся вчера вибором виділу, а потім голови товариства. До головного виділу стали вибрані: Василь Білецький, ц. к. професор гімназіяльний; др. Іван Брик, професор гімн.; др. Євген Олесницький, адвокат; др. Олександр Колесса, ц. к. професор університету; др. Михайло Коцюба, ц. к. професор учит. семінарії; др. Кость Левицький, адвокат; о. Теодозій Лежогубський, катехит; Петро Огоновський, професор гімн.; др. Євген Озаркевич, лікар; Кость Паяківський, директор «Кр. Союзу кредит.»; Юліан Романчук, висл. професор гімн. і посол; о. Олександр Темницький, парох дому карного; Іван Чернявський, ц. к. судовий секретар; заступниками членів головного виділу: Бронислав Бурбела, студент політехніки; Володимир Геринович, студент філософії; др. Василь Гукевич, лікар; Михайло Іванець, урядник „Двістра“; о. Стефан Мохнацький, катехит; Льонгин Цегельський, редактор „Свободи“.

При виборі голови товариства в поміж вибраних виділoвих вивязала ся довга дискусія, в якій забирали голос о. Бачинський, о. Онішкевич і ин., почім відбуло ся голосованє. Головою «Просьвіти» вибрано адв. д-ра Євгена Олесницького. Дотеперішній голова пос. Романчук зістав в меншости. При послідній точці дневного порядку: внески членів, промовляло кількох бесідників, почім голова зборів нотар Танчаковський замкнув збори, запрошуючи присутних на концерт і аматорську виставу, які мали відбути ся в тій самій салі.

— **Концерт в честь М. Шашкевича** почав ся о 5 год. перед битком заповненою салєю. Крім Львовян зі всіх верств населення, було много селян. Настрій піднесений, в салі духота при отворених вікнах. Концерт почав ся продукціями оркестри Чит. «Просьвіти» городецкого передмістя. Оркестра виступила приготована і зробила миле вражінє. Опісля виголосив патріотичну промову о. Лежогубський, звисний бесідник, пориваючи силою слова і думки всіх присутних так, що бесіду переривано кілька разів грімкими овлесками. Далше пішли хоральні точки і сольо-співи, виконані членами з львівських читалень «Просьвіти». Був се немов турній хорів, в якого кождий вишлов побідно. Бачилисьмо, що наймолодший хор має Чит. «Просьвіта» в середмістю, найстарший і найбільший Чит. «Просьвіти» на жовківськім передмістю. Всі чотири хори зєднали собі гарним виконанем своїх точок щирє призванє публики. Величаво вишло також «Завіщанє» відспіванє сполученими хорами всіх чотирох читалень. П-на Завуляківна відспівала милим голом «Веснівку» М.

Шашкевича. Була і зовсім удатна деклямація п-ни Півень, симпатична поява діточок рускої захоронки, які співали кілька пісеньок і сопр. сольо маленької дівчинки при супроводі цитри. Публика виходячи з концерту відспівала з одушевленем народні гимни «Ще не вмерла Україна» і «Не пора».

Концерт скінчив ся о 7¼ год., а о 9 год. почало ся представленє народної опери «Запорожець за Дунаєм», відограє членами Чит. «Просьвіти» жовківського передмістя. На представленє зійшла ся сила народу і щиро оплескупала аматорів за добру гру.

— **Прогульковий поїзд до Пустомит** відїздить завтрішної неділі о пів до 3. години по пол. Львовяни, котрі вибирають ся там на фестин львівського «Сокола», зволять вчасно прибути на гол. дворець і поїдуть до Пустомит в окремих вагонах, долучених до того поїзду. Забавовий комітет львівського «Сокола» приготував крім оповіщеної програми ще инші несподіванки і надїє ся, що Русини зі Львова і окрєсности загостять численно на сей фестин, а певно будуть вдоволені.

— **До братів селян перемиского округа.** Наука—розум, се велике багатство! Єго ні огонь не спалить, ні вода не забере! Добре се розуміють селяни, що віддають своїх синів до міських шкіл на науку; їх діти кінчать місї народні школи, кінчать гімназію, університет — стають людьми на високих стаювистках — самі добре живуть і своїй бідній селянській родині помагають. Се гаразд! Але бо густо часто зводять ся селянські діти в міських школах пінащо. А чому? Послухайте! Коли селянин хоч і багатший бажав би дешевим коштом удержати сина в школах; і цілком справедливо: на селі не великий гаразд, а дома лишчалась родина! Щож робить? Поміщує сина на дешевій станції, де хлопець ні зість, ні доспить, як належить ся, ні опіки ні надзору не має, ні вчитись не може. — Вохкість, задуха, брак світла в комнаті при писаню і читаню з одної сторони, а лихий харч з другої, підривають здоровлє молодого хлопця так, що в наслідок нездорового мешканя і харчу часто вже в школах западає хлопець в ріжкі тяжкі недуги, або і умирає. — Страшнішою однак хибою тих дешевих станцій — то брак надзору, брак опіки, без якої молодий хлопець завчасу тратить охоту до науки, розліняювує ся, розпускає ся — словом зводить ся ні нащо і яко такого непотріба лішоха викидають власти шкільні зі школи. Величезні хиби дешевих мешкань, які наносять так багато лиха селянській шкільній молодіжи, спонукують філію Руского Товариства педагогічного в Перемишли до отвореня з днем 1. вересня 1906. селянської бурси для хлопців селян перемиского округа, які хотіли би побирати науку в 3. і 4. класі шкіл народних в Перемишли, щоби відтак могли піти до гімназії. В тій «Селянській Бурсі» за дуже низьку платню місячну хлопці багатших і бідніших селян будуть мали здорове мешканє, смачний і здоровий харч, а що найважнійше — добру опіку і батьківський надір! Братя селяни! Коли маєте намір віддати своїх синів до міських шкіл, а хочете їх примістити в «Селянській Бурсі» то зголошуйте ся найдалше до 8. липня 1906. до о. Володимира Ардана, профес. гімназ. в Перемишли ул. 3. Мая ч. 15. Зголошуйте ся як найбільше, бо чим більше буде хлопців, тим менша буде оплата. Половину означеної місячної оплати буде мож складати віктуалами. — *Виділ філії Руского Товариства педагогічного в Перемишли.*

— **Деморалізарія.** З Жовківщини доносять: Переїзджаючи в будень місяця червня с. р. перед полуднем через село Двірці, мав я нагоду бачити, як селяни під самою церквою, подаючи собі чарки з рук до рук, сердечно угощували ся, а по їх незвичайно оживленій дискусії можна було міркувати, що кождий з них в імя «свентей карчми» позволив собі горячого напою в більшій мірі. Чи така зневага церкви, посвяченої недавно в часі канонічної візитації Прєссьв. Чеховичем, свід-

чять корисно про релігійну вартість тих се-
лян, пехай осудить тамошня власть духовна,
котра імовірно не звертає на се уваги! — II.

— Ректором львівської політехніки на 1906/7
вибрано проф. Едгара Ковача, деканом виділу
сухопутного будівництва проф. Теодора Та-
льовського, а деканом виділу будови машин
проф. Романа Дзєслевського.

— Іменоване. Цісар іменував д-ра Романа
Баровча надзвичайним проф. хірургії на львів-
ським університеті.

— Управа руского паломництва до св. Землі
оповіщує, що Митрополитий Ординарият не
буде мати нічо проти того, если священники,
котрі беруть участь в поїздці до св. Землі,
запустять бороди вже на тепер і на час три-
вання паломництва.

— Записи до I. класи гімназії в Кіцмани від-
будуть ся 16. і 17. липня. Дотичні ученики
мають в тих днях між 8. а 10. годиною пе-
ред полуднем з родичами або їх заступника-
ми явити ся в комнаті I. класи А й виказа-
ти метрикою, що мають вже або до кінця
сего року будуть мати 10 літ, а коли ходили
до публичної народної школи, предложити
ще й свідощтво фреквенційне або шкільні
повідомлення що найменше за 4. шкільний рік.
В обох сих свідощтвах поступ в мові викла-
дїй повинен бути назначений одною нотою
загальною, а крім того мусить в них бути ви-
разна замітка, що ученик переходить до шко-
ли середної. Вписові такси, які треба запла-
тити з гори разом з належитостю 12 с. за
I примірник приписів дисциплінарних вино-
сять 7 К. 31 с.

— Хліборобські страйки. Gazeta Lwowska
оповіщує отсей комунікат: В полудневій сто-
роні рогатинського повіта агітація за викли-
канем хліборобських страйків дійшла до тої
степеня, що приклонники страйків намагали
ся в кількох громадах насильством і погро-
зами примусити охочих до праці, аби поки-
нули роботу, зглядно мстили ся на тих, котрі
не покинули праці на рілі. Дня удержана ла-
ду і спокою зарядило намісництво розміщене
двох компаній піхоти і шкадрони кінноти в
околиці Демянів, Бурштин, Курів, Кунашів,
Рівдяни для забезпеченя працюючим свобо-
ди і безпечности. Натомість вісти подані кіль-
кома львівськими часописями, немов би несуп-
окій в Бучаччині прибрали такі розміри, що
аж треба було там вислати баталіон піхоти,
цілком неправдиві. В Бучаччині спокій, а на-
місництво не видавало ніьких таких заря-
джень.

— Стріляють як до звірину. Дня 27. чер-
вня, як доносять, застрілив камеральний по-
бережник Міхал Круль в Яремчу господаря
Петра Марчука. Між ними завязала ся була
суперечка о пень соснини. Круль закинув Мар-
чукові, що він украв сей пень в камеральній
лісі, а Марчук присягав ся і виказував ся по-
свідкою, що пень є з громадского ліса. Серед
суперечки Круль впакував Марчукови набій
шроту в самі груди в долішню половину сер-
ця. Поміч уділена Марчукови студентом меди-
цини Сокалем на нічо не придала ся, бо
з ровірваних грудий звисало поранене серце.
Присутні Гуцули відобрали онісля стрільбу з
рук Круля, але на приказ камер. лісничого
Швайцера віддали єї знова. Круль пропав від
тої хвилі в лісах, а за ним пустили ся в по-
гоню жандарми.

— Розділ черновецької учит. семінарії. На о-
станнім засіданю буковинської ради шк. кр.,
яке тривало через вівторок і середу рішено
вкінці розділити теперішню чернов. учитель-
ську семінарію на відділи німецькі, рускі і во-
лоскі. Постанову єю переведено помімо кири-
лі, яку навіть в єій справі робили заступники
— Волохів. Та як волоский нарід дивить ся
на тих, що тепер взяли в свої руки монополю
на єго репрезентацию, видно хочби із недавно-
го волоского віча в Сучаві, на яким Лупулови,
Ончулови et С-ка ухвалено острє вотум не-
довіря!

— В Селянській Бурсі в Станиславові ул.
Казимірівська ч. 108. знайде приміщене 100

учеників за місячною оплатою з гори 16 К
грішми або 4 К і віктуали, котрих списе кож-
дий дістане. Кождий ученик вплачує при
вступі 4 К на інвентар а 2 К піврічно на
пране. Кількох відзвачаючих учеників з ви-
щих клас прийме ся безплатно або за малою
доплатою яко інструкторів. Поданя з долуче-
нем свідощтва шкільного і декларації роди-
чів вносити до 15. серпня 1906 під адресою:
о. Клим Кульчицкий, Підпечари, п. Тисьме-
ниця, або особисто 13. і 14. липня в бурсі.

До св. Землі! В перших днях ве-
ресня вибираєсь рус-
ке паломництво до Єрусалиму, Вефлеєму
і пр. Паломництво триває три неділі, з чо-
го повних вісім днів в Єрусалимі і околиці. Ціна
їзди з повним удержанем за цілий час палом-
ництва I кл. 450 К, II кл. 400 К, III кл.
300 К. Зголошеня приймає до дня 1. серпня
1906 п. ст. комітет паломництва до св. Зе-
млі. — Львів, пл. св. Юра ч. 5.

В будинку „Дністра“ до винаймєня від
1. жовтня 1906:
помешканя по 5 комнат в партері, на I.
II. і III. поверсі в дому ул. Підвале ч. 7.
склепи і пив-иці в домі ул. Русна ч. 20.
Близша відомість в канцелярії „Дністра“,
Ринок ч. 10. (1—15)

Телеграми

з дня 30. червня 1906.

Прага. До «Narodn. List-iv» доносять з
посольських кругів, що дня 28. жовтня приїде
цісар на кілька днів до Праги.

Будапешт. В полудневих комітатах Угор-
щини вибухли грізні хліборобські страйки.

Петербург. З Кавказа доносять, що в
многих місцях зворохобили ся військові за-
логи і станули по стороні революціоністів.

„Наша критика“.

(„Рутенський патріотизм“)

В послідному (9.) числі «Світа» знахо-
димо рецензію д. Станислава Людке-
вича на композицію пісню др. Яр. Лопатиньского, до якої підкладом послужила
композиторови моя вірша п. з. „Вставай Укра-
їно!“ Не моя се річ розбирати рецензію са-
мої пісні, за те най відповідь артистична
совість рецензента, він же й мав між иншим
вказати, чи є звязь музики з текстом і т. и.
Але тут зачений добродій рецензент і сам
текст. І тут я винен єму відповідь. Кажеть ся
в тій рецензії, що „досить вже перечитати
хочби сам текст пісні банальний, незручний
складом, слабкий і скучний до крайности сво-
ім рутенським патріотизмом, шоби
набрати упередження до композиції. Як міг д.
Лопатинський одушевити ся таким текстом?“

От такечки! Та не про те я хочу зго-
ворити, що сердитий критик так „звнщив-
мою тото віршу (тут би єму: „швець знай
шевство, а... і т. д.), бо се річ уподоби. Туюж
віршу написав я був на прискорі (як і багато
других віршів — се мій гріх!) до календаря
„Козак“ в р. 1903, єї потому перепечатували
ще й пару разів деінде, тай учать ся єї лю-
дища на память і деклямують навіть по ве-

черках якби на злість грізному п. критикови—
та сам я не привязую до неї великої ваги.
Колиж людям вона подобає ся, то й мені,
звісно, мило.

Та тут ходить о закид «рутенського па-
тріотизму».

Від якогось часу дає ся спостерігати
в деяких наших ніби естетів непоборна від-
раза, чи прямо таки боязнь перед усяким
«патріотизмом» в літературі. Досить сказати:
«се патріотична річ», як нараз така сворідна
краснодушечка наша віддує губи і відмовить
річи всякої стійности, хочби і як там було!
«Рутенський патріотизм», мовляв! Хиба вже
не появляють ся патріотичні речі і в других
літературах і хиба й там процвітають такіж
мімози-критики на тему патріотизмів? Цікаво
знати!

Та ба! У нас, бач, має ся відраза до па-
тріотизму означати поступ! Гіренський поступ!
І звідки тоті людиці набирають єго, того по-
ступу, такими масами, вхлюнують в себе
і хворіють моральною нестравністю? З якого
поля привозять його? Гадав би хто, що ось-
то в нас мудрі-мудрі настали люди, геть про-
чтять літературу!

Між тим легко пояснити тото дивну по-
яву. Не всякий то в нас виховує ся з малку
в любові до вітчизни, рідного люду, до сум-
них і світлих єго традицій; не всякого ухо-
звикло до рідного слова, деклямацій на нїм,
а навіть шире відчутих унесенє на патріотичні
теми; не всякому ж і слова „Русь, Україна,
вітчина, козаквенмирака. і т. д. такі милі,
потрашаючо завальні — томуж він і дивуєть
ся їм немов якій дяковині, а не розуміючи
ані не відчуваючи вражіня слів і понять отсих,
на других кинє з легким, бо пустим серцем
таким зразком, як „рутенський патріотизм“
тай позбув ся лиха. І втяв поступовця! А чи
автори «рутенського патріотизму» може й са-
мим ділом поступові, се вже такому доброді-
єви не в думці!

От — де справжнє рутенство! Ось вам
наші рідні „спеціальні“ Рутенці, ще з патрі-
отизму насміхають ся. З них часта нам по-
тіха, вони то бува з ворогами і на «кохайми
сен!» підуть і т. д. Га, се поступ, не якийсь
там «рутенський патріотизм!»

О шоб вони раз та змилосердили ся тай
лишили в мирі „рутенський патріотизм“, тоті
добродії наші ціломудрії!

Кіцмань, 28. червня 1906.

Сильвестер Яричевский.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 16. до 30. червня 1906.

Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлєне
В неділі і свята 2 представлєня о 4. год. по
пол. і о 8. год. вечером. Що пятниці High-Life
представлєне. Білєти вчаснійше можна на-
бути в конторі Пльона при ул. Кароля Лю-
двика ч. 9.

ПОДОРОЖ ДО АМЕРИКИ І КАНАДИ

Ціни їзди

ГАМБУРГ-НОВИЙ ЙОРК

Поспішними і почтовими пароходами корон	178
Антверпія-Канада	184
Гамбург-Буенос Айрес	142

Всяких інформаций що до їзди до Америки,
Африки, Азії і прогулькових поїздок по Серед-
земнім мори уділяє

Лінія: ГАМБУРГ-АМЕРИКА.

Генеральний репрезентант для Галичини: (2—5)
І. ЕТТИНГЕР, у Львові, ул. Городецька 95.